

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.IV.35.736/2017/5.szám

A tanács tagjai: Dr. Balogh Zsolt a tanács elnöke, Dr. Horváth Tamás előadó bíró,
. Dobó Viola bíró

A felperes: I.rendű felperes neve

A felperes képviselője: Dr. Csetneki Attila egyéni ügyvéd

Az alperes: I.rendű alperes neve

Az alperes képviselője: Dr. F. Tóth Judit jogtanácsos

A per tárgya: köznevelési normatív támogatás felhasználásának szabályszerűsége

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.K.27.731/2016/28. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.K.27.731/2016/28. számú ítéletét hatályában fenntartja;
- kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A feljegyzett 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes mint köznevelési intézmény a 2013. augusztus 21. napján kelt BO/11/847-8/2013. számú egységes szerkezetbe foglalt működési engedély alapján fejti ki tevékenységét. Az engedély tartalmazza az alaptevékenységhez kapcsolódó kiegészítő tevékenységek, illetve az országos képzési jegyzékről és az országos képzési jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 06.) Kormányrendelet alapján folytatott tevékenysége között is az iskolai tanműhely üzemeltetésére vonatkozó jogosultságot.
- [2] A I.rendű alperes Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Igazgatósága - a 229/2012. (VIII. 28.) Kormányrendelet 37/O.§ (1) bekezdése alapján - a 2014. december 01. és 2016. április 05-i időtartam között - ellenőrizte a 2013. szeptember 01. és 2013. december 31-ig terjedő időszakra az általa fenntartott Mentor Gimnázium és Szakközépiskola 2012. évi központi költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvény (továbbiakban: 2012. évi Kvtv.) 3. melléklet 15.c., 15.d, 16.aa, 16.abb, 16.abc, 16.abd, 16.bae, 16.f pontjai szerinti, továbbá a Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény (továbbiakban: 2013. évi Kvtv.) 10. melléklet I.2.ac, I.2.ad, I.2ag, I.2.b pontjai szerinti jogcímeneken igénybe vett támogatás igénybevételeének jogszerűségét.
- [3] A helyszíni ellenőrzés során megállapított eltérést és annak okát az elsőfokú hatóság a BOR- ÁHI/598-1/2016., illetve a BOR-ÁHI/598-2/2016. számú jegyzőkönyvekben, valamint a BOR-ÁHI-598-4/2016. számú 2016. április 05-én kelt összefoglaló jegyzőkönyvben rögzítette.
- [4] A fenti összefoglaló jegyzőkönyv vonatkozásában felperes észrevételt terjesztett elő.
- [5] A I.rendű alperes neveBorsod-Abaúj-Zemplén Megyei Igazgatósága a 2016. január 16. napján kelt BOR-ÁHI/598-13/2016. számú határozatában:
2012. évi Kvtv. 3. melléklet
15.d pontja szerinti jogcímen	470.000 Ft
16.abb pontja szerinti jogcímen	255.764 Ft
-16.abc pontja szerinti jogcímen	68.306 Ft
-16.abd pontja szerinti jogcímen	21.397 Ft

16.bae pontja szerinti jogcímen 104.534 Ft
16.bac pontja szerinti jogcímen 29.867 Ft
16.f pontja szerinti jogcímen 16.575 Ft, továbbá
2013. évi Kvtv. 10. melléklet
I.2.ac pontja szerinti jogcímen 92.889 Ft
I.2.ad pontja szerinti jogcímen 2.146.768 Ft
I.2.ag pontja szerinti jogcímen 3.096.300 Ft
azaz összesen 6.260.946 Ft összegű visszafizetési kötelezettséget és
169.046 Ft kamatfizetési kötelezettséget írt elő.

[6] A fenti határozattal szemben felperes - a tanműhelyekkel kapcsolatos kifejezett sérelem megfogalmazása nélkül - fellebbezést terjesztett elő. Ebben hivatkozik az OKJ bizonyítvány elfogadásának jogszabályi feltételeire, így a közoktatásról szóló 1993. évi LXXXIX. törvény (a továbbiakban: Közoktatási tv.) akkor hatályos 121. §-ára. Az elsőfokú határozat tárgyát áttekintően értelmezve érvelt még a félévet követően megszűnt hallgatói jogviszonyok és a sajátos nevelésű igényű tanulók elszámolás szerinti figyelembevételének helyessége mellett.

[7] A I.rendű alperes a 2016. október 03. napján kelt KINCSTK/19872-4/2016. számú határozatával az elsőfokú hatóság BOR/ÁHI-598-13/2016. számú határozatát helybenhagyta, és megállapította, hogy felperest 2013. szeptember 01. és 2013. december 31-ig terjedő időszak vonatkozásában 6.260.946 Ft központi költségvetésből jogtalanul igénybe vett támogatás, továbbá a jogtalanul igénybe vett támogatás után 169.046 Ft igénybe vételi kamat, összesen 6.429.992 Ft megfizetésére köteles.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[8] A felperes keresetlevelet terjesztett elő, melyben az alperesi határozatnak az elsőfokú határozatra is kiterjedő megváltoztatását és a felperesre terhes megállapításoknak és jogkövetkezményeknek, továbbá a bírság kiszabásának teljes egészében való törlését kérte.

[9] A Szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény (a továbbiakban: Szt.) akkor hatályos 2. § 1., 6. és 24. pontjaira hivatkozva kifejtette azon álláspontját, hogy a vizsgált időszakban hatályos jogi szabályozás tekintetében első szakképesítésnek az iskolai rendszerű szakképzésben elsőként megszerzett, az országos képzési jegyzéken (OKJ) szereplő minden olyan államilag elismert szakképesítés minősül, amely munkakör betöltése, foglalkozás, tevékenység gyakorlására képesít. Ennek megfelelően álláspontja szerint jogszerűen vette igénybe azon tanulók esetén a normatív támogatást, akik nem OKJ-s szakképzettséggel rendelkeztek.

[10] A sajátos nevelési igényű tanulók vonatkozásában hivatkozott a 4/2010. (I. 19.) OKM rendelet 18. § (3) bekezdésére.

[11] A gyakorlati képzést - működési engedélyben foglaltaknak megfelelően - tanműhelyben folytatták le. Arról, hogy az adott intézmény rendelkezik-e saját iskolai tanműhellyel, az engedélyezési eljárás során a fenntartónak kell nyilatkoznia, ami alapján a kormányhivatal ezt a tényt a működési engedélyében feltünteti, ami a tényekkel is megegyezik. Tevékenysége során kétféle tanműhely található a felperesnél. Egyrészt vannak a speciális tevékenységhez kapcsolódó speciális tanműhelyek, ezeket tartalmazza az engedély a 6-15. oldalig, míg ezen túlmenően vannak az egyéb tanműhelyek, amelyek az alaptevékenységhez kapcsolódó kiegészítő tevékenységnél voltak megjelölve.

[12] Alperes érdemi ellenkérelmében fenntartva a másodfokú határozatban foglaltakat, kérte a felperes keresetének elutasítását. Kifejtette, hogy a felperes a bíróság előtt a tanműhelyek figyelembe vételének kérdését már nem hozhatja fel, mert erre a körülményre fellebbezésében nem hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[13] A Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2017. augusztus 30-án kelt 10.K.27.731/2016/28. számú ítéletével az alperes határozatát - az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatállyal - hatályon kívül helyezte és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte.

Az indokolás utal arra, hogy a bírósági eljárásban a felülvizsgálatot nemcsak olyan kérdésekben lehet kérni, amelyek már a fellebbezésben szerepeltek a közigazgatási eljárás során. Tekintettel erre, a tanműhelyekkel kapcsolatos felperesi álláspontot a bíróság érdemben vizsgálta.

[14] A bíróság a működési engedélyből megállapította, hogy a felperes vonatkozásában két részben jelenik meg a tanműhely üzemeltetési lehetőség, egyrészt az alaptevékenységhez, míg másrészt az OKJ-s képzéshez kapcsolódóan. A felperes engedélye továbbá eszerint egyrészt az általános alaptevékenység vonatkozásában, míg másrészt a speciális OKJ-s tevékenységek vonatkozásában is tartalmazza és engedi a tanműhelyek működését, így az alperes álláspontja nem helytálló.

[15] Az Szt. alapján az elsőfokú bíróság szerint csak az OKJ-ban szereplő képesítések minősülnek államilag elismert szakképesítésnek és ezáltal első és második képesítésnek, ennek megfelelően az alperes helytelenül minősítette az 1993 előtt szerzett és OKJ-ban nem szereplő bizonyítványok jogi státusát.

[16] A sajátos nevelési igényű tanulók, valamint a mulasztó tanulók

figyelembe vételét illetően a bíróság viszont nem osztotta a felperes álláspontját.

[17] A felperes keresete így részben megalapozottnak minősült, melyre tekintettel a bíróság az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte. A megismételt eljárás során utasítása szerint az elsőfokú hatóság az 1993 előtti képesítéseket első képesítésként nem veheti figyelembe, illetve a felperes engedélyét és az engedélyben feltüntetett tanműhelyeket akként kell helyesen értelmeznie, hogy egyrészt a felperes az alaptevékenységhez kapcsolódóan is rendelkezik tanműhellyel, illetve az OKJ programok vonatkozásában is. A megismételt eljárás során az elsőfokú hatóságnak a bíróság útmutatásainak megfelelően kell újra számolnia a normatív támogatás jogszerűségét.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[18] Az ügyben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte a jogerős ítélet megváltoztatását. Az alperes szerint a felperes működési engedélye az alaptevékenységhez kapcsolódó kiegészítő tevékenységek körében tartalmazza az iskolai tanműhely üzemeltetését. Nem tér ki ugyanakkor egyenként a szakképesítésekre, hogy azok tekintetében megvannak-e a megfelelő gyakorlati tanműhelyek. Ugyanerre vonatkozóan a kormányhivatalnak kell eljárnia, ami nem történt meg, de ettől a támogatás igénylése, az előírt feltételek maradéktalan megléte igazolásának hiányában, még jogszerűtlen marad.

[19] A támogatás igénylése jogszerűségét illetően fontos, hogy mi minősül első szakképesítésnek, amihez a normatíva kötött. Az alperes szerint az OKJ hatályba lépése előtt szerzett bizonyítványoknak ugyancsak szakképesítésnek kell lenniük. Ez a körülmény érinti a támogatás jogszerűségét, mert az a megszerzett első elismert szakképesítésre vonatkozik csak.

[20] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet terjesztett elő, amelyben kérte a jogerős ítélet hatályában fenntartását. Utalt rá, hogy az ítélettel nem mindenben ért egyet, de csak a kérelemben érintett tárgykörökben foglal állást.

[21] A felperes a képzések gyakorlati óráinak figyelmen kívül hagyását arra hivatkozással, hogy nincsenek meg a tanműhelyek, szintén kifogásolta. A működési engedélyben mindezek a körülmények szerepelnek, ami ellen a felügyeletet gyakorló, az alperestől eltérő hatóság kifogást nem emelt. A felperes az iskolai tanműhely rendelkezésre állásának igazolására vonatkozóan hivatkozott a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) 158. § (2) bekezdése g)

pontjára.

- [22] Hivatkozott az Szt. akkor hatályos 2. § 6. és 24. pontjára, amelyik az első, valamint a második és további szakképesítés fogalmát határozza meg. Eszerint csak az OKJ-ban szereplő képzés minősül államilag elismertnek, és csak az ilyennel már rendelkező tanuló minősülhet második szakképesítés megszerzésére irányuló képzésben résztvevőnek. Az ilyen képzésben résztvevők tehát jogszerűen nem is tudhatják az alperes által elvártan igazolni korábban szerzett képesítésüket.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [23] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [24] A Pp. 275. §-a szerint a felülvizsgálati eljárásban a Kúria a jogerős határozatot a felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem keretei között vizsgálhatja. Jogszabálysértés esetén van lehetősége az eljárást lefolytató bíróság döntésének hatályon kívül helyezésére vagy megváltoztatására.
- [25] Jelen ügyben a jogorvoslati eljárás a 321 oldalas elsőfokú határozatnak a megállapított jogkövetkezmény szempontjából meghatározó jelentőségű szempontjaira koncentrált. Erre figyelemmel a felülvizsgálati kérelem alapján a Kúriának kifejezetten abban a két kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a támogatás felhasználása jogszerűtlennek talált alapjai közül a tanműhelyek hiányán, valamint az államilag elismert első szakképesítés már meglétén alapuló jogosulatlan igénybevétel minősítése megáll-e.

I.

- [26] A működési engedély alapján megállapítást nyert, hogy a felperes vonatkozásában két részben jelenik meg a tanműhely üzemeltetési lehetőség, egyrészt az alaptevékenységhez, míg másrészt az OKJ-s képzéshez kapcsolódóan. A felperes érvényes engedélye továbbá eszerint egyrészt az általános alaptevékenység vonatkozásában, míg másrészt a speciális OKJ-s tevékenységek vonatkozásában is tartalmazza és engedi tanműhelyek működését. Az alperes maga is állítja, hogy a szakmai szabályoknak való megfelelést az engedély kiadásának hatáskörével egyébként rendelkező kormányhivatalnak kell ellenőriznie. Az alperes felülvizsgálati kérelmében ugyanakkor kijelenti, hogy a felperes működési engedélye nem jogszabályszerű.
- [27] A Kúria szerint az alperes ezen a módon nem vonhatja kétségbe a felperes működési engedélyének jogszerűségét.
- [28] A felperes helytálló hivatkozása szerint ugyanis az EMMI rendeletnek az ügy idején hatályos 158. §-a szerint a

kormányhivatal engedélyező határozatában feltünteti annak a tényét, hogy a gyakorlati képzés megszervezéséhez a feltételek milyen módon állnak rendelkezésre az iskola által használt épületekben, illetve az iskolán kívüli képző helyeken. Az idézett jogszabályi szakasz (6) bekezdése a kormányhivatal hatáskörét állapítja meg a törvényességi ellenőrzés, és az ahhoz kapcsolódó hatósági intézkedések megtétele vonatkozásában. Ha ugyanis a törvényességi ellenőrzés keretében talált törvénysértés megszüntetéséről a fenntartó a megadott határidőn belül nem intézkedett, a kormányhivatal a működési engedélyt visszavonja és a nevelési-oktatási intézményt törli a nyilvántartásból.

[29] A nyilvántartásba vétel jelentősége nyilvánvalóan annak közhiteles volta. Ebből következően más állami szerv a Kúria szerint a működési engedély jogszerűségét közvetlenül nem kérdőjelezheti meg. Jelen esetben nem a működési engedély szerinti működést, hanem az alapul fekvő hatósági nyilvántartás tartalmát tette az alperes kérdésessé. Ha ez fölmerül, akkor más eljárás megindítása lehet indokolt. A működési engedély visszavonásának esetleges kezdeményezése azonban nem jelentheti az erre irányuló hatáskör átvételét a kormányhivaltól. A köznevelési intézmény kormányhivatal általi nyilvántartásból való törléséről történő, a költségvetési hozzájárulást folyósító szerv (vagyis az alperes) által való tudomásszerzés lehet csakis az alperesi eljárás jogszerű alapja.

[30] Az alperes által hivatkozott kúriai döntések (Kfv. IV. 35.567/2015/7.; Kfv. IV. 35.676/2014/4.) a támogatás felhasználása jogszerűségébe a szolgáltatás nyújtásán túl a szabályszerűséget is beleértik. Nem cáfolja ez a fentieket, mivel jelen esetben a probléma az, hogy a szabályszerűség vizsgálata semmiképpen sem a hatósági nyilvántartás szerinti engedély megadásának a közvetlen kérdésessé tétele útján kell, hogy megvalósuljon (- hanem szükség esetén a hatósági aktus felülvizsgálatának kezdeményezése révén).

[31] Az elsőfokú bíróság ítélete tehát ebben a vizsgált vonatkozásban helytállónak tekinthető. A Kúria ezért az alperes tanműhellyel kapcsolatos kifogását elutasította.

II.

[32] Az alperes az államilag elismert első szakképesítés figyelembe vételének hiányával kapcsolatban találta még jogszabálysértőnek az elsőfokú bíróság ítéletét.

[33] Az Szt. 2.§ 1. pontja értelmében az állam által elismert szakképesítés: az OKJ-ban meghatározott szakképesítés. A régi Köznevelési törvénynek (1997. évi LXXIX. törvény) az első

szakképesítést meghatározó értelmező rendelkezése (121. §. 6. pont) 2012. szeptember 01. napjától, míg a régi Szakképzési törvény (1993. évi LXXVI. törvény) 2012. január 01. napjától hatálytalan.

[34] Az Szt. 2.§ 6. pontja szerint első szakképesítés: az iskolai rendszerű szakképzésben elsőként megszerzett, az OKJ-ban szereplő minden olyan államilag elismert szakképesítés, amely munkakör betöltésére, foglalkozás, tevékenység gyakorlására képesít. A 24. pont szerint második és további szakképesítés: az iskolai rendszerű szakképzésben megszerzett, az OKJ-ban szereplő minden olyan államilag elismert szakképesítés, amely munkakör betöltésére, foglalkozás, tevékenység gyakorlására képesít, és már meglévő, államilag elismert szakképesítés birtokában szerzik meg. Második és további szakképesítés *költségvetési támogatása szempontjából* figyelmen kívül kell hagyni azt az OKJ-ban szereplő, államilag elismert szakképesítést, amelyet iskolarendszeren kívüli szakképzésben szereztek. Nem számít második szakképesítésnek a meglévő szakképesítéssel betölthető munkakör magasabb színvonalon való ellátását biztosító képzésben - szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott körben - szerezhető szakképesítés.

[35] A Kúria szerint az alperes azon érvelése, amelyik az OKJ bevezetését megelőzően szerzett bizonyítványok elismerésével hozza összefüggésbe a jelen ügyben szereplő kérdést, nem helytálló. Az idézett szabályozás ugyanis a *költségvetési támogatás szempontjából* minősíti, pontosabban differenciálja a szakképesítéseket. Ennek semmi köze sincsen a szakképesítés elismeréséhez. Költségvetési támogatás szempontjából az állam által elismert szakképesítés a fenti meghatározás szerint az első szakképesítés megszerzéséhez kötődik, ami az OKJ-ban szereplő minden meghatározott államilag elismert szakképesítés. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a korábban megszerzett képesítések - az akkor hatályos jogszabályok alapján - ne minősülhetnének szakképesítésnek. Az ilyen oklevél ugyanakkor nem akadály, hogy a vele rendelkező az *Szt. szerinti első*, azaz OKJ-s képzésben, vagyis támogatásra jogosító képzésben vegyen részt.

[36] A Kúria a fentiek miatt a felperessel ért egyet, amennyiben 2013-ban költségvetési támogatási szempontból első szakképzésnek olyan államilag elismert szakképesítéseket kell tekinteni, amelyeket iskolarendszerű képzésben szereztek, továbbá az OKJ-ban szerepelnek.

[37] A Kúria mindezek alapján a felülvizsgálati kérelmet elutasította és az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 275. § (3) bekezdése szerint hatályában fönntartotta. Egyetért azzal is, hogy a megismételt eljárás során az e határozatnak megfelelő szempontok figyelembe vétele mellett kell újraszámolni a támogatás

felhasználását, illetve megállapítást tenni az esetleges jogszerűtlenség tekintetében. A jelen eljárásban nem vitatott szempontok a továbbiakra nézve már bíróság által jogerősen elbíráltnak minősülnek.

Záró rész

- [38] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [39] A felperes pernyertességére tekintettel, valamint figyelemmel a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 78. §-ára is, a Kúria az alperest kötelezte a felperes perköltségeinek megfizetésére.
- [40] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése szerinti mértékű, a 39. § (3) bekezdés d) pontja alapján számított és a 62. § (1) bekezdés h) pontja értelmében feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket a pervesztesnek minősülő alperes személyes illetékmentességére figyelemmel a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.
- [41] Az ítélet elleni felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

,2018. szeptember 18.

**Dr. Balogh Zsolt s. k. a tanács elnöke, Dr. Horváth Tamás s. k.
előadó bíró, Dr. Dobó Viola s. k. bíró**